

Nytegning og reduktion

af Anders Hjorth-Jørgensen

Da *Illustrerede Klassikere* begyndte at udkomme i Skandinavien havde formatet for længst fundet sin form i USA: 48 sider med malede forsider og enten med nytegnet eller redigeret indhold i forhold til de amerikanske førsteudgaver.

Hverken *Silas Marner* eller *Den usynlige mand* er nytegnede eller redigerede, så de norske udgaver er identiske med de amerikanske førsteudgaver. Det samme kan ikke siges om *Moby Dick* og *Tyve år efter*. *Moby Dick* udkom i 1942 som et 64 siders hæfte tegnet af Louis Zansky, der også stod for den tekstmæssige bearbejdning. Hans enkle og naive,

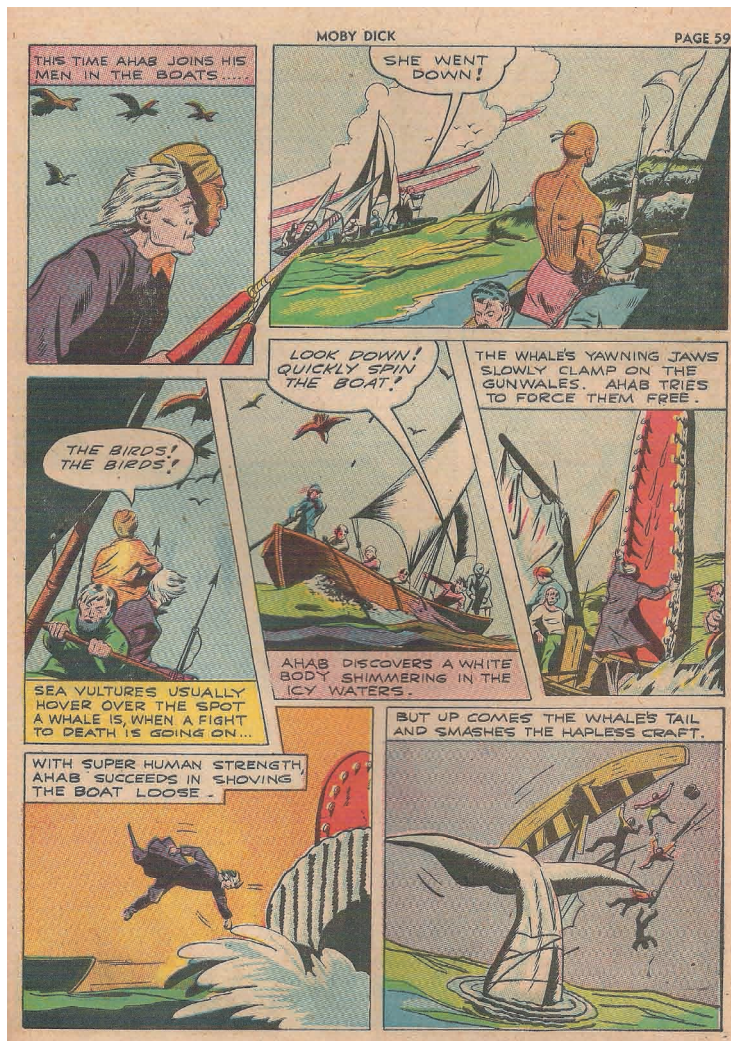
men også dynamiske og episk vel-fortællende stil har læsere af fore-liggende bogserie kunnet opleve i *Hjordedræber* (Bog 1) og *Stifinder* (Bog 16). I denne bogs *Moby Dick*-udgave er det Norman Nodel, der som tegner har ansvaret for den fine tegneseriegenfortælling af Melvilles vægtige mesterværk, men tro mig:

Zanskys version er en lige så fin genfortælling - og måske bedre - og man kan undre sig over, at Gilberton-redaktionen besluttede at sætte en ny tegner på titlen. Det er da også meget sigende, at da Acclaim Books i USA i 1997 begyndte at genudgive *Classics Illustrated* rettet mod skolernes litteratur-undervisning, valgte redaktøren Madeleine Robins ikke Nodels udgave men derimod Zanskys, som hun mente passede bedre ind i en skolesituation, hvor unge læsere skulle introduceres for Melville.

Til gengæld er *Tyve år efter* ikke omtegnet. Det oprindelige hæfte fra 1947 - tegnet af Robert C. Burns med tekst af Harry Miller - var på 56 sider, hvoraf tegneserien bredte sig over de 52. I den norske udgave er tegneserien reduceret til 47 sider. Fem sider er altså fjernet - og uden man egentlig bemærker det. Man føler på intet tidspunkt et alvorligt brud i handlingen.

Det skyldes, at de manglende sider beskriver sit eget lille, men ikke uvæsentlige forløb. Det er her de fire genforenede musketerer taler deres situation igennem og genforenes, ligesom de også får trukket et par tråde til fortiden i relation til Anne de Breuil. De tre af disse hører hjemme mellem siden, hvor Mousequeton kravler op af grøften og siden, hvor Grimaud finder den døende bøddel. De to sidste følger umiddelbart efter sidstnævnte side.

Som sagt, det er stadig til at følge med i handlingen, men der går unægtelig noget tabt i personbeskrivelsen og i forståelsen af de fire musketerers handlinger efterfølgende.

Louis Zanskys dynamiske og dramatiske beskrivelse af kaptajn Ahabs første konfrontation med Moby Dick i Classics Comics no.5.

Øverste række: siderne 37-39 i den uforkortede version af Tyve år efter. Til venstre: siderne 41-42

Anders Hjorth-Jørgensen er udannet bibliotekar. Han har siden 1972 skrevet en lang række bøger og artikler om tegneserier og har undervist i tegneserier rundt omkring i Danmark. Startede i 1993 Tegneseriemuseet i Danmark, som bl.a. kan mødes på websiden www.tegneseriemuseet.dk.

1. oplag

Det bør også nævnes, at Burns' forside til førsteudgaven kun blev brugt på 1. oplag. Da 2. oplag forelå, var det med forside af Henry C. Kiefer. Årsagen er til at få øje på. I slutningen af 1940'erne startede hetzen i USA mod de voldelige tegneserier. Burns' forside er brutal med det lem-læstede lig i vandoverfladen, så både denne og andre gruppevækkende forsider blev erstattet af nye, for ikke at provokere kritikerne yderligere. Da den norske udgave forelå, var det som bekendt med en tredje, malet forside.

2. oplag